

KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELEDE ULUSAL MEVZUAT

<p>ULUSAL MEVZUAT</p> <p>Anayasa</p> <p>Türk Medeni Kanunu</p> <p>Türk Ceza Kanunu</p> <p>6284 Sayılı Kanun</p> <p>Başbakanlık Genelgesi</p> <p>6284 Uygulama Yönetmeliği</p> <p>Jandarma Teşkilat Yönetmeliği</p>	<p>Kadına yönelik şiddetin en sık görüldüğü ortamların arasında aile yer almaktadır. Kadına yönelik aile içi şiddet (KYAİŞ) çok eski zamanlardan beri bilinmesine karşılık önceleri sadece aileyi (ev içini) ilgilendiren mahrem bir mesele olarak görülmüştür. 1980'lerden itibaren bu anlayış değişmeye başlamış, kadına yönelik şiddetin bir insan hakları ihlali ve halk sağlığı sorunu olduğu kabul edilmeye başlanmıştır. Özellikle bu alanda çalışan kadın örgütlerinin mücadelesi ve kendi kurumlarını oluşturmasına uluslararası sözleşmelerin hızlandırıcı etkisi de dahil olunca 90'ların sonu 2000'lerin başından itibaren yasal değişiklikler yapılmaya başlanmıştır. Bu dönemdeki değişiklikler, kadına yönelik şiddetin yasa koyucular ve kamu otoriteleri tarafından da cinsiyet temelli bir ayrımcılık olarak kabul edilmeye başlandığını göstermektedir.</p> <p>1998 yılında 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun çıkartılarak "aile içi şiddet" kavramı ve olgusu ilk kez bir hukuki metinde yer almıştır. 2002 yılında Türk Medeni Kanunu(TMK) ve 2005 yılında Türk Ceza Kanunu'nda (TCK) önemli değişiklikler yapılmıştır. Aile Mahkemeleri ise 2003 yılında kurulmuştur. (4787 sayılı <i>Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanun</i>) 2006 çıkarılan Başbakanlık Genelgesi¹, aile içi şiddetle mücadelenin bir devlet politikası haline geldiğinin ve şiddetin çok taraflı bir yaklaşımla önlenebileceğinin açıkça benimsendiği ilk yasal düzenleme olmuştur.</p> <p>2007 yılında 4320 sayılı Ailenin Korunması Kanunu yeniden düzenlenmiş ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde 24 Mart 2009 tarihinde Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu (http://www.tbmm.gov.tr/komisyon/kefe/index.htm) kurulmuştur. 2010 yılında Anayasanın 10. maddesinde önemli değişiklikler yapılmıştır. 2010 yılını, 2011 yılında İstanbul'da imzalanan Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi) takip etmiştir ve en son 2012 yılında 4320 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılarak daha ayrıntılı tedbirler getiren 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun (6284 sayılı Kanun) çıkarılmıştır.</p> <p>Ulusal çaptaki yasal düzenlemelerde yer alan, kadına yönelik aile içi şiddetle ilgili kavramların çoğu, temelini uluslararası sözleşmelerden almaktadır. Anayasa'nın 90. maddesine göre; usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası sözleşmeler iç hukukun birer parçasıdır. Bu düzenlemelerin yasalar ile aynı konuda farklı hükümler içermesi halinde çıkabilecek uyumsuzluklarda uluslararası sözleşme hükümleri esas alınır. Ör: OPUZ Kararı.</p>
---	--

¹ Genelge Numarası:BAŞGEN 2006/17; Yürürlük Tarihi: 04/07/2006

6284 SAYILI KANUN

6284 sayılı Kanunun amacı..“*şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi*” (Mad. 1/1) olarak belirtilmiştir.

Bu Kanun mağdurlara yönelik olarak koruyucu, şiddet uygulayan veya şiddet uygulama ihtimali bulunan şüphelilere yönelik olarak ise önleyici tedbir kararı verilmesini hükme bağlamıştır.

Kanunun uygulanmasında uyulacak usul ve esasları belirleyen Yönetmelik ise 18 Ocak 2013 tarihinde çıkartılmıştır. 48 maddelik Yönetmelik ile Kanunda belirtilen şiddetin önlenmesine yönelik tedbirler ile bu tedbirlerin alınması ve uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Tablo 1’de sayılan bu yasal düzenlemeler kolluk görevlilerinin, aile içi kadına yönelik şiddetin önlenmesindeki rolünü düzenleyen ve uygulanacak prosedürlerde esas alınacak usul ve esasları belirten temel mevzuattır. Bu temel mevzuat içerisinde saydığımız 2012 yılında çıkarılan 6284 sayılı Kanun, getirdiği yenilikler ve kolluğun kadına yönelik şiddetin önlenmesindeki rolünü belirleyen en önemli düzenlemedir.

Tablo 1: Ulusal Yasal Düzenlemeler

- **Anayasa (Özellikle 10. madde, 41. madde ve 90. madde)**
- Türk Medeni Kanunu (TMK)
- **Türk Ceza Kanunu (TCK)**
- Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK)
- **İş Kanunu,**
- 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ve Uygulama Yönetmeliği
- **Nüfusu 100 bini geçen belediyelere sığınmaevi açma yükümlülüğü getiren 5393 Sayılı Belediye Kanunu’nun 14. maddesi,**
- 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu
- **5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu (aile içi şiddet mağduru kadınlar 18 yaşından küçüklerse bu Kanundaki esaslara göre adli ve idari işlemleri yürütülecektir.)**
- Jandarma Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
- **5 Ocak 2013 tarihli-28519 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik**
- Cumhuriyet Başsavcılıkları ve Mahkemelerce Alınacak Tanık Koruma Tedbirlerine İlişkin Esas ve Usuller Hakkındaki Yönetmelik
- **Adli Kolluk Yönetmeliği**
- Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği

	<ul style="list-style-type: none">➤ Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi için Alınacak Tedbirler Konulu 2006/17 Sayılı Başbakanlık Genelgesi,➤ Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Koordinasyonu Konulu 2007/6 Sayılı İçişleri Bakanlığı Genelgesi,➤ Kadın ve Kız Çocuklarının İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Konulu 2010/10 Sayılı İçişleri Bakanlığı Genelgesi➤ Aile İçi Şiddet, Kadına Yönelik Şiddet ve Çocuk Suçlarıyla Mücadelede Jandarmanın Görev Yetki ve Sorumlulukları Yönergesi➤ Kolluk Etik İlkeleri
--	--